

Z českých osad v Americe.

† Dne 1. prosince spadla šletá doeruška krajana Fr. Assmana z č. 135 Pitt ulice v New Yorku s okna 3. poschodí na ulici a tak těžce se zranila, že brzy na to zemřela. Matka totiž se na chvíli vzdálila ze světnice a za její nepřítomnosti otevřelo děvčátko okno a ztratilo rovnováhu, sřítlo se na ulici.

† V New Yorku odbyvala se m. týden schůze obchodníků, při níž bylo usnešeno, jelikož není možno dárky vánoční svým odběratelům odepřít, tyto dále dávat, avšak utvořen spolek, jenž má mítí název "Spolek Českých obchodníků pro postavení Národního Domu." Dále bylo usnešeno, by na místě dosud podporovaných ohlášek v letáčích spolkových, vydaných spolky, jež nemají žádného účele podpůrného, dávány byly dárky co podpora pro Národní Dům a a vyzývají se tím ony spolky české, by pro ohlášky do svých zábavníků nechodily, jelikož by je nedostaly. A též bylo usnešeno, by vstupné obnášelo \$1 a dále se zavázali veškerí obchodníci, že do roka složí \$10, což každoročně má být příspěvkem na Nár. Dům.

† "Milwaukee Journal" sděluje následující: Josef Sokolík, jenž před dvěma lety svou rodinu opustil, vrátil se ve středu do La Crosse a unesl své dvě děti v stáří šest a jedenácti let. Matka jejich jest následkem toho poškozená.

† Krajana Sebold, bydlící v Ohio, má bidli, jež tisknuta byla před 150 lety. Táž byla majetkem jeho otce, jenž byl protestantem. Zesnulá p. Seboldova nechtěla bibli vydati za persekuce a pronásledování, i schovala ji do těsta a upekla. Dům byl prohledán a bible nalezena nebyla. Teprve později ji vyňali z bochníka. Sl. A.

† Amalie Vopálková v Milwaukee, jež byla postavena před trestní soud na obvinění, že zavraždila své novorozené, odsouzena byla na šest měsíců do vězení, poněvadž jí nebylo dokázáno, že své dítě zabila, nýbrž pouze, že smrt jeho zatajila.

† Dr. S. Breitenfeld, český lékař v New Yorku, jmenován byl vrchním lékařem v nemocnici sv. Marka č. 76 východní 8. ulice.

† V St. Louis uspořádá Hlahol, pěvecký odbor Těl. Jed. Sokol, Sylvestrovskou zábavu. Na programu jest operetka Symphonie aneb Kouzelná Hlína. P. Z.

† Na Minton ulici, západně od spojky Clark ave. a Lorain ul. v Clevelandu, přišli dne 9. pros. ráno dva dělníci bědným neštěstím o život. Na allotmentu F. C. Goodmana bylo 14 dělníků zaměstnáno kopáním kanálu. Když vyházel as dvanáct stop hluboky, dodělávali na jednom konci dva dělníci, James Veal a August Ross. Vykopanina byla ohrazena bukovými prkny, které s postupem práce zatloukány do země. Náhle jedno prkno povolilo a oba dělníci zasypáni: Ross úplně, Veal až skoro po krk. Sběhnuvší se dělníci jali se zachraňovat Veala. Vykopali již jen mrtvolu. Veal jak udává policejní zpráva, byl Čech, stár 29 let, oženil se asi před rokem, zanechal manželku a dítě a bydlel blíž Forest City Parku.

† Ve Wilber, Neb., odbyváno veřejné cvičení Těl. Jednoty Sokol a Těl. Jednoty českých paní a dívek pod řízením p. Straky, spol. cvičitele Národní Jednoty Sokolské. Cvičení setkalo se s úplným zdarem.

† U českého katolického kostela, 9 mil západně od Scotland. S. D., byla založena pošta pod jménem Nodvany a prvním poštmistrem jmenován krajana Jos. Halva. P. Z.

† Z Cuba, Kan., píše "Slovanu Americkému" p. Jiří Hynek, že značnou většinou za odhadčích v townshippu Jefferson zvolen byl nástátní neodv. krajana F. Plevka; Češi stáli věrně při něm.

† Z New Yorku se oznamuje, že spolek "Sokol" nasýtil se toho věčného čekání a uzavřel v poslední schůzi zakoupiti několik lotů za řekou Harlem, či v tak zvaném Marazínu, kde loty nejsou ještě příliš drahé a tam upravit ovičírnu, prozatím letní. Zároveň v uvážení naprosté bezúčelnosti staré Nár. Budovy uložil svým delegátům do sboru zástupců, aby nalezli na prodej staré národní budovy.

† "Dennice Novověku" píše: Národní Síně jde sice poněkud volně, ale jistě svému uskutečnění vatříc. Vystavení nové a nákladné Sokolovny české předsedčilo patronát, že odkládání stavby Národní Síně až k té době, kdy by stavební fond kapitálem asi 30.000 doll. vládnul, znamenalo by tolikéž jako odročení podniku toho na svatého Nikdá; zdar podniku sokolského povzudli patronát, takže již příštím jarem ku stavbě přistoupí. Když se čilý a podnikavý Sokol Čech odhodlati mohl k podniku vyžadujícímu asi \$4000 nákladu s kapitálem asi \$600, proč by se nemohl patronát dáti do stavby, když má drahocenný pozemek na Broadway vyplatěný a mimo to kolem \$10.000 v kase a v závazných úpisích? Trochu více podnikavosti a horlivosti a ve dvou třech letech bude se na Broadway pnouti důstojná Národní Síně, citelně po-trádané středisko českého života. To budíž zatím nejhlavnější snahou všech pravých a nezištných národovců a svobodomyšlníků. Bez důstojné Národní Síně nemáme žádného střediska, bez důstojného střediska nelze pomýšlet na dokonalou sjednocenost a čilý, zdravý a pokročilý život uvědomělých našinců v Clevelandě. To jest každému národovci jasné jako slunce. Sokol bude zajisté utěšně rozvíjeti se a zdárně působiti v Sokolovně své, všecken národ náš ale musí mítí Národní Síně, aby se důstojně reprezentoval a ve všech směrech duchovního, mravního a společenského života sílil.

† V Oberlině, Ohio, jest na evang. bohosloveckém ústavu zřízeno tak zv. "slovanské oddělení," jehožto ředitelem jest John Leadingham a učitelem Lud. F. Mláčkovský. Oddělení toto má za účel vychovávat kazatele pro práci ve vnitřní misi mezi amer. Čechy a Poláky. Právě nyní se tam nalézá 9 chovanců. Jsou to J. A. Kohout, Th. Kubricht, A. Motyčka, J. Průcha, V. Průcha, Fr. Pivoňka, K. Trčka, V. Szendel, (Polák), a V. Totušek. Rov.

† Útoky na Čechy americké se množí, píše "New Yorkské Listy" v jednom článku, v němž zároveň podávají zprávu o schůzi klubu "Patria" New Yorku, v němž byla přetřepávána otázka vystěhovalectví. Všichni tři hlavní řečníci, Taylor, Smith a Chandler vyslovili se o Čechách co nežádoucích přistěhovalcích a řadili je podle Itálů, Uhrů atd., udávajíce, že jsou to jen samí nádeňníci, žebračci, anarchisti atd. a nejen to, oni se vyslovili přímo proti všem Slovanům vůbec, an prý Amerika chce přistěhovalectvo pouze anglosaského, německého a skandinávského půvo-

vodů. Kde pánové tito čerpali zprávy o nás, to neudávali, ale bez pochyby z pramene nám málo příznivého. Nemíne týdne, kde by na naši národnost někdo se surově nevrh a nehanobil ji. Čím dále tím více nás osočují a věru jest na čase, že bylo mezi námi zorganizováno těleso, které má za úkol hájiti poctivost našeho jména. Na místě neasmýlných malicherných polemik mezi námi, v nichž si mnozí tak libují, měli bychom všichni bez rozdílu politiky neb vyznání, a to zvláště české spolky a časopisy, podati tomuto tělesu, Národnímu Výboru pomocné ruky a podporovati ho všemožně v jeho činnosti.

† Pan L. Víták, z Canton, Ohio, sděluje "Pokroku Západu" následující: V. F. Červený a Synové z Hradce Králové, slavní hotovitelé hudebních nástrojů, pošlou na chicagskou světovou výstavu skřín s hudebními nástroji 10 st. dlouhou, 3 stopy širokou a 11 stop vysokou. Kolem do kola bude mítí 18 palců široký schod, takže zaujme plochu celkem 13 stop dlouhou a 6 stop širokou.

† Státní Iowská universita v Iowa City uspořádala přírodovědeckou výzkumnou výpravu do Střední Ameriky, za jejíhož vůdce ustanoven rodák, profesor Bohumil Šimek. P. Z.

† Sokol Čech v Clevelandu; O., zbudoval si nákladem 8000 doll. tělocvičnu, již dne 3. ledna p. r. slavnostně otevře.

† V Yukon, Oklahoma, založen byl sokolský sbor, jenž přijal jméno T. J. Sokol Karel Havlíček.

† Sokolská Jednota Blesk v Baltimore, Md., zaslala 43 doll. na Ústřední Matici Školskou v Čechách.

Z činnosti říšské rady rakouské.

— Výbor tiskový konečně vypracoval novou osnovu zákona tiskového. V debatách hlavně ujímal se dělnického tisku dr. Pernstorfer, kterýž poukazoval na mnoho bezpráví, jak při konfiskacích, tak i kolportázi. — Posl. Eim naléhal ne-li o zrušení, tedy aspoň o obmezení konfiskací předběžných, což jest nejhlavnější a nejdůležitější částí tiskové opravy. — Nechcete-li, pravil Eim, opravu připustiti, nedávejte pranic. Konfiskace dává vládě možnost, každý neodvislý list naproste zničit, ona může konfiskovat a konfiskovat napořád. Soud konfiskace dle objektivního řízení potvrdí, námítky, a obrany pranic nepomahají. Děje se to při zavřených dveřích, při líčení tajném a kdo se brání musí kromě škody, kterou utrpí konfiskací, ještě zaplatiti útraty řízení. — Konfiskace stala se strašným systémem, to jest pro listy novou hvězdovou komorou, tyto nemají nikde obrany a jsou vydány nejhorší libovůli, nebo zlomyslnosti policie, státního zástupce, nebo ok. hejtmana a komisafe. — Žádný žurnalista neví, co co smí být konfiskováno. Žádný spisovatel nepíše pro stoupy, žádný nechce svůj list poškoziti, on krotí svá slova a vyhýbá se slovům "vláda", "ministr" a všemu, co zavání vysokým

úřadem, až do soudního sluhu a policajta. A vzdor tomu nemůže odevzdat svůj článek s jistotou, že nebude konfiskován. To záleží od soukromého úsudku, od nálady, od kaprice tiskového orgánu, jenž mrzut z rána sedí v posteli a článek čte. Každý ok. hejtman, jeho žena, jeho slečny dcery, nebo po-léze i každý četník jest pod ochranou praeventní censury. Tato ničí všechnu svobodu tisku, ona jest nejtěžšími okovy pro žurnalistiku. — Státní orgány by z ohledu na vlastní vážnost měli svoliti k obmezení předběžné konfiskace. Ona je činí nenáviděnými a také často je uvádí v posměch. Nedejte slechu radám, aby rušení náboženství, nebo štvání proti národnostem (?) mělo býti původem ku konfiskaci. Tím zničeny všechny dobré úmysly, neboť státní zástupce nalezue v každé věci a kdyby se jednalo i o dlažbě a plynovodech, rušení náboženství. — Po několikadenní další debatě, přijata byla osnova, která není ještě ve skutek uvedena, neboť dříve musí dojiti schválení v říšské radě, kde jak známo mnoho a různých tiskové svobodě nepřátelských zvlášť zasedá.

— Posl. Goessmann promluvil jedenkrát kousek řeči jaká od něho dosud slyšána nebyla. Právil mezi jiným: Slib učiněný ve trůní říči, že sněmovna zanechá všech národních a politických třenic, a věnovati se bude zásadám hospodářským, nebyl splněn.

Litovati dlužno, že práce sněmovní je toliko negativní. Žádný slav a žádná strana není spokojena. Poměry jsou dnes tak zlé, že stav rolnický, nejkonservativnější to stav, zmocňuje se myšlenky revoučů. Noviny jsou plny zpráv o stávkách dělnických, o dynamitových atentátech a pouličnicu revolucí, a co učinil sněm pro dělnictvo? Zákon o bratrských pokladnách znamená pro něj, porušení práva podílubraní. — Organizace dělnické strany rychle pokračuje a vše se spolehá při řešení sociální otázky a policii a zadovky. Přijde ale čas, kdy i strážník bezpečnosti se ptáti bude, proč že má do dělnictva tlouci, snad proto, že si nechce nechat ztáhnout kůži přes uši? Bída roste, a letošní zimy nemine se Vídeň zajisté výtržností — a nelze to také chudším zazlívati! —

§ Vypovězení německých dělníků z Paříže. — Pařížský "Matin" sděluje, že francouzská vláda vypověditi chce velký počet německých dělníků, kteří ve Francii štvou dělníky a nabádají je ku stávkám. Jest velice odůvodněné podzření, že němečtí tito dělníci za svého pobytu ve Francii německou vládou jsou podporováni.

Ct. příznivcům!

Žádáme všechny své ct. čtenáře a přátele, by neobtěžovali si zatláti nám adresy svých sousedů a známých, by jsme jim mohli poslati "Týdení Hlasatel" na ukázkou.